

*Irena Bagarić
Nenad Zvonarek*

NASTAVA I SVEUČILIŠNI SPORT SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

1. UVOD

Nastava iz predmeta Tjelesna i zdravstvena kultura obvezna je, prema Statutu, prve dvije godine studija, a neobvezna na ostalim godinama, na Sveučilištu u Zagrebu. Kao takva, predstavlja posljednju organiziranu tjelesnu aktivnost mladim ljudima te nastoji, između ostalog, u njih usaditi naviku za redovitim bavljenjem sportom i rekreacijom kroz cijeli život.

Osim obvezne nastave iz tjelesne i zdravstvene kulture, za studentice i studente nastoji se, u što većem broju, uključiti i u Sveučilišno studentsko natjecanje koje se svake akademske godine održava u velikom broju sportova.

2. DISKUSIJA

Program nastave tjelesne i zdravstvene kulture nastao je temeljem: istraživanja interesa studenata za određene sportske aktivnosti, analize rezultata anketa o aktivnom bavljenju sportsko rekreacijskim aktivnostima (koje su pokazale da se 80% studentica osim nastavom ne bavi niti jednim drugim oblikom tjelesne aktivnosti), zdravstvenog statusa studenata sa sistematskih pregleda Zavoda za javno zdravstvo te materijalnim i kadrovskim uvjetima svakog fakulteta.

Uzevši u obzir potrebe studentske populacije i interes studenata za izborne sadržaje nastoji se osuvremeniti program nastave na način da se ponude raznovrsne aktivnosti.

Osnovni program nastave tjelesne i zdravstvene kulture sastoji se od atletike, rukometa, odbojke, malog nogometa, plivanja, osnovnih kinezioloških transformacija (rad u teretani i aerobika), stolnog tenisa, badmintona, plesova i programa vježbanja za studente s posebnim potrebama. Izborni program obuhvaća tenis, planinarenje, squash, streljaštvo, borilačke sportove, yogu, rolanje, sklizanje, skijanje, vaterpolo, sportove na vodi (jedrenje, veslanje, kajak, kanu, rafting, ronjenje).

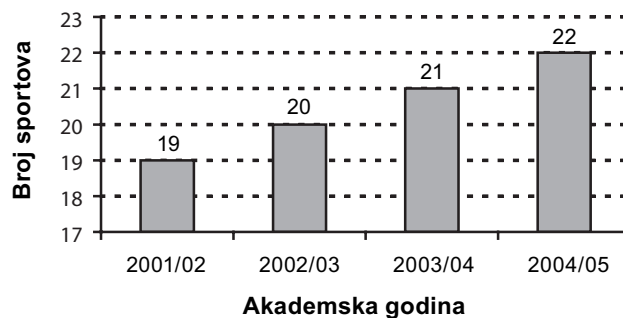
Ciljevi i zadaci predmeta tjelesne i zdravstvene kulture su zadovoljenje osnovnih biopsihosocijalnih potreba studenata za kretanjem, utjecaj na antropometrijske karakteristike (funkcionalne, motoričke, kognitivne sposobnosti, konativne osobine i morfološka obilježja), te unapređenje i očuvanje zdravlja i radne sposobnosti. Svrha toga je stjecanje svijesti o redovitom bavljenju tjelesnom aktivnošću kroz cijli život.

Problem u provođenju nastave tjelesne i zdravstvene kulture je u nedostatku sportskih dvorana, lošem upravljanju, održavanju i neravnopravnom rasporedu korištenja postojećih sportskih dvorana pri čemu se uvjeti rada uvelike razlikuju od fakulteta do fakulteta.

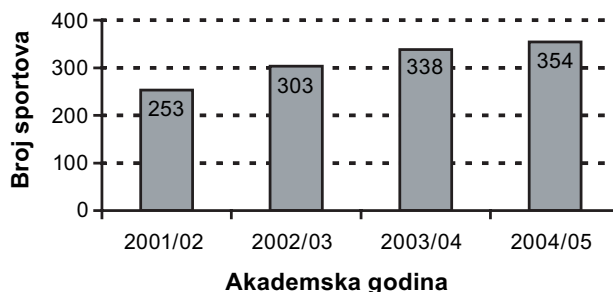
Nastavnici tjelesne i zdravstvene kulture organizirali su se u Udruhu nastavnika tjelesne i zdravstvene kulture Sveučilišta u Zagrebu još 1999. godine, i kao takvi aktivno sudjeluju u pregovorima vezanim za rješavanje problema struke na razini nadležnog ministarstva i Sveučilišta. Inicijativom vodstva Udruge, grupa nastavnika napisala je udžbenik namijenjen studentima koji je trenutno u proceduri Školske knjige.

Na Sveučilištu u Zagrebu već 40 godina provode se sportska natjecanja studentica i studenata. Nakon uspona i padova sveučilišnog sporta, unazad četiri godine interes studenata za sportska natjecanja raste. Prikazati ćemo rezultate analize zadnje četiri akademske godine sveučilišnog sporta.

Tablica 1 prikazuje povećanje broja sportova u kojima su se studenti zagrebačkog sveučilišta natjecali. Tako je u akademskoj godini 2001/2002. održano natjecanja u 19 sportova, u akademskoj godini 2002/2003. u 20 sportova, u akademskoj godini 2003/2004. u 21 sportu dok su u akademskoj godini 2004/2005. održana natjecanja u, najviše do sada, 22 sporta (stolni tenis, mačevanje, košarka, odbojka, rukomet, mali nogomet, šah, hrvanje, judo, karate, aerobika, squash, streljaštvo, tenis, badminton, kros, atletika, odbojka na pijesku, plivanje, rukomet na pijesku, vaterpolo, veslanje).

Broj prijavljenih muških i ženskih ekipa temelji se na prijavama fakultetskih ekipa iz malog nogometa, odbojke, košarke, rukometa, vaterpola te odbojke i rukometa na pijesku. U akademskoj godini 2001/2002 natjecalo se 253 ekipe, slijedeće 2002/2003 sudjelovalo je 303 ekipe, potom 2003/2004 prijavljeno je bilo 338 ekipa da bi se 2004/2005 akademske godine prijavilo 354 sveučilišne ekipe. Broj prijavljenih ekipa po akademskim godinama vidi se u tablici 2.

Natjecanja na razini Sveučilišta u Zagrebu održavaju se na 12 sportskih terena diljem grada Zagreba. Danas o organizaciji i provedbi studentskog sporta i natjecanja brinu: Studentski Zbor Sveučilišta u Zagrebu kao financijeri programa, Zagrebačka sveučilišna sportska udruga kao organizator natjecanja, Zagrebački športski savez kao sufinancijer cijelog sustava, nastavnici TZK udruženi u Udrugu nastavnika TZK Sveučilišta u Zagrebu kao voditelji natjecanja ili voditelji fakultetskih ekipa na pojedinim natjecanjima i ostali vanjski suradnici koji pomažu u provedbi natjecanja kao suci, zapisničari ili druge službene osobe natjecanja.

Važno je ne zaboraviti da osim natjecanja na razini studentskog prvenstva zagrebačkog Sveučilišta, koja se održavaju u kontinuitetu tijekom cijele godine, najbolje plasirane, pobjedničke, ekipe odlaze na državno prvenstvo na kojem pobjednici svih sveučilišnih centara predstavljaju Hrvatsku na Europskim ili Svjetskim prvenstvima. Tako su studenti našeg sveučilišta Europski prvaci u muškoj odbojci (FF) i Europski doprvaci u malom nogometu (FER) u akademskoj godini 2003/2004.

3. ZAKLJUČAK

Svjesni činjenice da zdravlje naših studenata uvelike ovisi o svima nama trudimo se osvijestiti ih o važnosti redovite tjelesne aktivnosti kroz cijeli život, za očuvanje zdravlja, kako bi nam oni osigurali zdraviju budućnost.

Uzevši u obzir sve navedeno da se zaključiti da zagrebački studenti vole nastavu tjelesne i zdravstvene kulture i sportska natjecanja na sveučilišnom prvenstvu. Stoga nam ne preostaje ništa drugo nego se i dalje boriti za poboljšanje materijalnih uvjeta rada i promjene svijesti o važnosti tjelesnog vježbanja i sporta kod svih nadležnih za podršku nama, nastavnicima, u ostvarenju našeg cilja. Studenti su već na našoj strani!

4. LITERATURA

1. Arhiva Zagrebačke sveučilišne športske udruge za akademsku godinu 2001./2002. Zagreb.
2. Findak, V. (2001). *Metodika tjelesne i zdravstvene kulture*. Zagreb, Školska knjiga.
3. Jukić, I., D. Milanović, Z. Čustonja, S. Šimek (2004). *Sport i turizam kao komplementarne društveno-ekonomske pojave*, zbornik radova Sport u turizmu. Zagreb, Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
4. Sveučilište u Zagrebu, Sveučilišni vjesnik, vol LI., 2005., posebni broj. Statut sveučilišta u Zagrebu. Zagreb.
5. Zvonarek, N. i sur. (2002). *Vodič kroz zagrebački sveučilišni sport 2002./2003.* Zagreb, ZSŠU.
6. Zvonarek, N. i sur. (2003). *Vodič kroz zagrebački sveučilišni sport 2003./2004.* Zagreb, ZSŠU.
7. Zvonarek, N. i sur. (2004). *Vodič kroz zagrebački sveučilišni sport 2004./2005.* Zagreb, ZSŠU.